

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.5.20.
COM(2020) 533 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Ausztria

**Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti
jelentés**

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Ausztria

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentés

1. BEVEZETÉS

2020. március 20-án a Bizottság közleményt fogadott el a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének aktiválásáról. Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében, 6. cikkének (3) bekezdésében, 9. cikkének (1) bekezdésében és 10. cikkének (3) bekezdésében, valamint az 1467/97/EK rendelet 3. cikkének (5) bekezdésében és 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározottak szerinti rendelkezés elősegíti a költségvetési politikák összehangolását súlyos gazdasági visszaesés idején. Közleményében a Bizottság megosztotta a Tanáccsal azt a véleményét, miszerint a Covid19-járvány következtében várható súlyos gazdasági visszaesés miatt a jelenlegi feltételek lehetővé teszik a rendelkezés alkalmazását. A tagállamok pénzügyminiszterei 2020. március 23-án egyetértettek a Bizottság értékelésével. Az általános mentesítési rendelkezés aktiválása lehetővé teszi a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való átmeneti eltérést, ha ez középtávon nem veszélyezteti a költségvetés fenntarthatóságát. A korrekciós ág tekintetében a Tanács a Bizottság ajánlására úgy is határozhat, hogy módosított költségvetési pályát fogad el. Az általános mentesítési rendelkezés nem függeszti fel a Stabilitási és Növekedési Paktum eljárásait. Lehetővé teszi a Bizottság és a tagállamok számára, hogy a Paktum keretében meghozzák a szükséges szakpolitikai koordinációs intézkedéseket, ugyanakkor eltérjenek az általában alkalmazandó költségvetési követelményektől.

Az osztrák hatóságok által 2020. március 31-én bejelentett és azt követően az Eurostat által megerősített adatok¹ azt mutatják, hogy az osztrák költségvetési hiány 2019-ben elérte a GDP 0,7 %-át, miközben a bruttó államadósság a GDP 70,4 %-át tette ki. A stabilitási program szerint Ausztria 2020-ra a GDP 8,0 %-ának megfelelő hiányt tervez, míg az adósság a tervek szerint a GDP 81,4 %-a lesz².

A 2020-ra tervezett hiányadat *prima facie* azt bizonyítja, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktumban meghatározott túlzott hiány áll fenn.

Ennek fényében a Bizottság ezért elkészítette ezt a jelentést, amely elemzi Ausztria Szerződésben foglalt hiány- és adósságkritériumoknak való megfelelését. Megvizsgálja az

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f>

² Április 30-án az osztrák hatóságok benyújtották a Bizottságnak a stabilitási program 2019–2021 évekre vonatkozó technikai aktualizálását. Ez az aktualizálás az osztrák hatóságok válasza a Bizottság azon információkérésére, amely a 2020. évi aktualizált költségvetés-tervezési javaslatról szóló bizottsági véleményben szerepel.

érdemleges tényezőket, és megfelelően figyelembe veszi a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó számottevő gazdasági sokkhatást.

1. táblázat Költségvetési hiány és államadósság (a GDP %-ában)

		2016	2017	2018	2019	2020 BIZ	2021 BIZ
Hiánykritérium	Államháztartási egyenleg	-1,5	-0,8	0,2	0,7	-6,1	-1,9
Adósságkritérium	Bruttó államadósság	82,9	78,3	74,0	70,4	78,8	75,8

Forrás: Eurostat, a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése.

2. HIÁNYKRITÉRIUM

A stabilitási program technikai aktualizálása alapján Ausztria államháztartási hiánya 2020-ban a tervek szerint eléri a GDP 8,0 %-át, azaz meghaladja a Szerződésben szereplő, a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem marad közel.

A Szerződésben meghatározott referenciaérték 2020-ra tervezett túllépése kivételes, mivel súlyos gazdasági visszaesés eredménye. A Covid19-világjárvány hatását figyelembe véve a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése a 2020. évi reál-GDP 5,5 %-os csökkenését vetíti előre.

A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése alapján az államháztartási hiány 2021-ben a GDP 3 %-a alá esik, így a Szerződésben meghatározott referenciaérték tervezett túllépése átmeneti. Ezeket az előrejelzéseket azonban rendkívül nagy fokú bizonytalanság övezi.

Összegezve, a 2020-ra tervezett hiány meghaladja a Szerződésben szereplő, a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem marad közel. A tervezett túllépés a Szerződés és a Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti meghatározás értelmében kivételesnek, és jelenleg átmenetinek minősül. Így az elemzés arra enged következtetni, hogy a Szerződés és az 1467/97/EK rendelet szerinti meghatározás értelmében vett hiánykritérium *prima facie* nem teljesül.

3. ADÓSSÁGKRITÉRIUM

A GDP-arányos államadósság a 2018. évi 74,0 %-ról 2019-ben 70,4 %-ra csökkent. E csökkenés mögött elsősorban az elsődleges egyenleg javulása áll, amihez hozzájárulnak azok az SFA-tételek, amelyek a rossz bankok kormányzati számlákban szereplő értékvesztett eszközeinek elidegenítésével kapcsolatosak.

A bejelentett adatok azt mutatják, hogy Ausztria 2019-ben megfelelt az adósságcsökkentési referenciaértéknek, mivel a referenciaértékhez viszonyított eltérés a GDP -6,1 %-a.

Az elemzés ezért arra enged következtetni, hogy a 2019. évi eredményadatok alapján az adósságkritérium teljesül.

4. ÉRDEMLEGES TÉNYEZŐK

Az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha egy tagállam nem felel meg az egyik vagy mindkét fenti kritériummal kapcsolatos követelményeknek, a Bizottság

erről jelentést készít. A jelentés azt is „figyelembe veszi, hogy a költségvetési hiány meghaladja-e az állami beruházások kiadásait, valamint minden egyéb érdemleges tényezőt, beleértve a tagállam középtávú gazdasági és költségvetési helyzetét”.

Ezeket a tényezőket tovább pontosítja az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése, amely arról is rendelkezik, hogy kellő figyelmet kell fordítani „minden olyan egyéb tényezőre, amely az érintett tagállam véleménye szerint érdemleges a hiány- és adósságkritériumoknak való megfelelés átfogó értékelése szempontjából, és amelyet az adott tagállam a Tanács és a Bizottság elé terjesztett”.

Ami a hiánykritériumnak való 2020. évi megfelelést illeti – az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (4) bekezdésében foglaltak szerint –, mivel a GDP-arányos államadósság meghaladja a 60 %-os referenciaértéket és nem teljesül a kettős feltétel – vagyis az, hogy a hiány közel marad a referenciaértékhez és a referenciaérték túllépése átmeneti –, az érdemleges tényezők nem vehetők figyelembe az Ausztriára vonatkozó, túlzott hiány fennállásáról szóló határozathoz vezető lépések során.

A jelenlegi helyzetben a 2020 tekintetében figyelembe veendő további kulcsfontosságú tényező a Covid19-világjárvány gazdasági hatása, amely igen jelentős mértékben befolyásolja a költségvetési helyzetet, és rendkívül bizonytalan kilátásokat eredményez. A világjárvány miatt sor kerül az általános mentesítési rendelkezés alkalmazására is.

4.1. A Covid19-világjárvány

A Covid19-világjárvány komoly gazdasági sokkhoz vezetett, amelynek számottevő negatív hatása van az Európai Unió egészében. A GDP-növekedésre jelentett következmények a járvány időtartamától, és a nemzeti hatóságok által, valamint európai és világszinten a járvány terjedésének lassítása, a termelőkapacitások védelme és az aggregált kereslet támogatása érdekében hozott intézkedések időtartamától függnék majd. A tagállamok olyan költségvetési intézkedéseket fogadtak el, illetve jelenleg is dolgoznak olyan költségvetési intézkedések elfogadásán, amelyek célja az, hogy növeljék egészségügyi rendszereik kapacitását, és segítséget nyújtsanak a válság által különösen súlyosan érintett egyéneknek és ágazatoknak. Jelentős likviditástámogatási intézkedések és egyéb garanciák elfogadására is sor került. Részletesebb információk függvényében az illetékes statisztikai hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az említett intézkedések azonnali hatással vannak-e az államháztartási egyenlegre, vagy sem. Az említett intézkedések a gazdasági tevékenység visszaesésével együtt a költségvetési hiány és az államadósság jelentős mértékű megnövekedéséhez fognak vezetni.

4.2. A középtávú gazdasági helyzet

A Covid19-világjárvány komolyan érinti Ausztria növekedési kilátásait. Kicsi, nyitott gazdaságként Ausztria gazdasági kilátásai szorosan kapcsolódnak a fő kereskedelmi partnerei kilátásaihoz. Ennek eredményeként a járvány megfékezésére irányuló intézkedések és az ellátási lánc ezzel kapcsolatos zavarai a gazdaság keresleti és kínálati oldalát egyaránt sújtják, ami általános visszaesést okoz. A turizmussal kapcsolatos ágazatokat különösen súlyosan érintik a nemzetközi utazási korlátozások. Azonban, tekintettel az új fertőzések számának gyors visszaesésére, Ausztria azon tagállamok egyike volt, amelyek elsőként jelentették be a

kijárási korlátozási intézkedések fokozatos lazítását április közepével kezdődően. Az év első felére várt recesszió ezért némileg kevésbé súlyos a többi euróövezeti tagállamokhoz képest. A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 5,5 %-kal csökken ebben az évben. A csökkenés általános és elsősorban a belső keresletet és a szolgáltatások exportját érinti. Ez enyhítő tényező annak értékelése során, hogy a tagállam 2020-ban megfelel-e a hiánykritériumnak. Fokozatos normalizálódást feltételezve, a GDP az év második felében ismét növekedésnek indul, amit 2021-ben 5,0 %-os fellendülés követ. A makrogazdasági kilátásokat azonban a Covid19-világjárvány időtartamával és azt követő gazdasági hatásával kapcsolatos rendkívüli bizonytalanság jellemzi.

4.3. A középtávú költségvetési helyzet

A tényadatok és a Bizottság előrejelzése alapján Ausztria 2019-ben elérte a középtávú költségvetési célját.

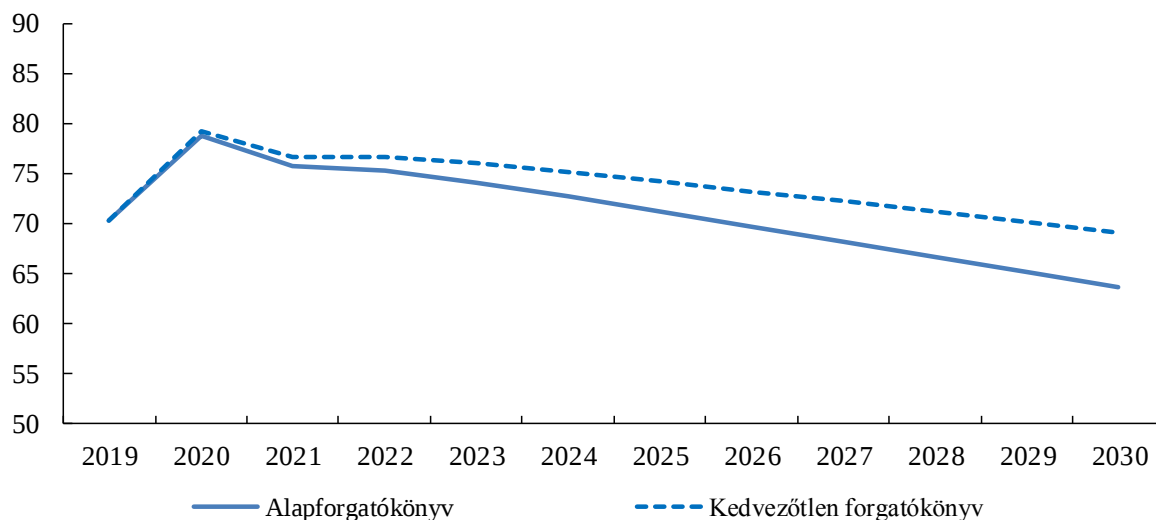
A stabilitási program szerint a világjárvány társadalmi-gazdasági hatásainak enyhítése központi szerepet tölt be a válság kezelésében és nagymértékben befolyásolja a költségvetés alakítását. A szövetségi kormány átfogó segélycsomagot fogadott el 38 milliárd EUR összegben (a GDP közel 9,9 %-a). A segélycsomag elsősorban az egészségügyi ellátás biztosítását, a munkahelyek és Ausztria üzleti helyszíneként betöltött szerepének megőrzését szolgálja. A csomag kkv-knak nyújtandó azonnali segítséget, az egészségügyi ellátás és a szociálpolitika tekintetében megnövelt közkiadásokat, a nehéz helyzetbe került vállalkozások számára közvetlen likviditásnyújtást és támogatásokat, a csökkentett munkaiős foglalkoztatáshoz szükséges forrásokat és adóhalasztásokat tartalmaz. Az előrejelzések ugyanakkor még nem tartalmazzák a gazdaság fellendítését célzó további intézkedések költségvetési hatását.

4.4. Az államadósság középtávú alakulása

A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése szerint a GDP-arányos államadósság a 2019. évi 70,4 %-ról 2020-ra várhatóan 78,8 %-ra emelkedik. Az adósságfenntarthatósági elemzés az említett előrejelzés alapján frissült. Az elemzés megerősíti, hogy a kockázatok ellenére Ausztriában középtávon fenntartható marad az adósság, figyelembe véve jelentős enyhítő tényezőket is (többek között az adósságprofil és a történelmi összehasonlításban alacsony kamatszintet). Mindenekelőtt, noha a Covid19-válság következtében romlik az államadósság, az alapforgatókönyv szerinti adósságráta középtávon várhatóan fenntartható (csökkenő) pályán lesz (1. ábra)³.

³ Az alapforgatókönyv a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzésén alapul. 2021 után feltételezhető a költségvetési politika fokozatos kiigazítása az uniós gazdasági és költségvetési koordináció és felügyelet keretrendszerével összhangban. A reál-GDP növekedésének előrejelzése az úgynevezett EPC/OGWG T+10 módszer szerint történik. Ebben a keretben a (reál) tényleges GDP-növekedést a potenciális GDP-növekedés határozza meg, és minden további (a költségvetési multiplikátoron keresztül) figyelembe vett költségvetési kiigazítás befolyásolja. Az infláció a feltételezések szerint fokozatosan 2 %-hoz közeledik. A kamatlábakra vonatkozó feltételezéseket a Bizottság szolgálatai a pénzügyi piaci várakozásokkal összhangban határozzák meg. A kedvezőtlen forgatókönyv az alapforgatókönyvhöz képest magasabb kamatlábakat (500 bázisponttal) és alacsonyabb GDP-növekedést (-0,5 százalékponttal) feltételez (az előrejelzés teljes időhorizontján).

1. ábra: GDP-arányos államadósság, Ausztria, a GDP %-ában

Forrás: a Bizottság szolgálatai.

4.5. A tagállam által előterjesztett egyéb tényezők

Az osztrák hatóságok 2020. május 11-én az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdésével összhangban az érdemleges tényezőket ismertető levelet továbbítottak a Bizottsághoz. Az előző szakaszokban bemutatott elemzés már lényegében tartalmazza a hatóságok által előterjesztett kulcsfontosságú tényezőket. A fent még nem említett további tényezők azok az intézkedések, amelyeket a hatóságok a szociális partnerekkel együtt a gazdaság élénkítésére terveznek. Ami a stabilitási program technikai aktualizálásában említett intézkedéseket illeti, a bejelentett helyreállítási program vezérelve az osztrák gazdaság termelési potenciáljának megőrzése.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

A stabilitási program technikai aktualizálása alapján Ausztria államháztartási hiánya 2020-ban a tervek szerint a GDP 8,0 %-ára nő, így meghaladja a Szerződésben szereplő, a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem marad közel. A tervezett túllépés kivételesnek és jelenleg átmenetinek minősül.

A bruttó államadósság 2019 végén a GDP 70,4 %-át tette ki, ami a Szerződés által a GDP 60 %-ában megállapított referenciaérték felett van. Ausztria 2019-ben megfelelt az adósságcsökkentési referenciaértéknek.

A Szerződéssel és a Stabilitási és Növekedési Paktummal összhangban ez a jelentés az érdemleges tényezőket is megvizsgálta. Ami a hiánykritériumnak való 2020. évi megfelelést illeti – az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (4) bekezdésében foglaltak szerint –, mivel a

GDP-arányos államadósság meghaladja a 60 %-os referenciaértéket és nem teljesül a kettős feltétel – vagyis az, hogy a hiány közel marad a referenciaértékhez és a referenciaérték túllépése átmeneti –, az érdemleges tényezők nem vehetők figyelembe az Ausztriára vonatkozó, túlzott hiány fennállásáról szóló határozathoz vezető lépések során.

Összességében az elemzés arra enged következtetni, hogy a Szerződésben és az 1467/97/EK rendeletben meghatározott hiánykritérium nem teljesül.